

LIST OF PUBLICATIONS

Pekka Metso **21st of January 2019**

A1. Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit / Original scientific article

1. Making minority faith (in)visible in public schools: Parents' experiences of Orthodox Christian religious education in Finland. – Journal of Religious Education 1/2019 [*forthcoming April 2019*]
2. Practical and pastoral perspectives to inter-confessional marriage in the Finnish Orthodox context. – Review of Ecumenical Studies (Sibiu) 3/2018. 309–334.
3. Elisa Hyvärinen & Pekka Metso, Yksinäisiä kiertolaisia ja kouluuyhteisön asennekasvattajia. Ortodoksisen uskonnon opettajien kokemukset opettajantyöstä 1950-luvulta nykypäivään. – Kasvatus & Aika, Vol. 12 (4/2018), 37–53.
4. Heta Hurskainen & Pekka Metso, Sovitettu erilaisuus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon lausunnoissa Kirkko: yhteistä näkyä kohti -asiakirjasta. – Teologinen Aikakauskirja 3/2018. 194–209.
5. Pekka Metso & Laura Kallatsa, Contemporary and traditional voices: Reactions to same-sex marriage in the Evangelical Lutheran Church of Finland and the Orthodox Church of Finland. – Exchange 47:3 (2018). 230–257.
6. Keskustelu samaa sukupuolta olevien parisuhteesta Suomen ortodoksisessa kirkossa vuodesta 1990 nykyhetkeen. – Ennen ja nyt 1/2018. [<http://www.ennenjanyt.net/>]
7. Kirkollinen itseymmärrys ja paikalliskirkkojen yhteydet Kreetan yleisortodoksisen synodin asiakirjoissa. – Teologinen aikakauskirja 5-6/2017. 450-464.
8. Mitä varhaisen kirkon diakonien sanotaan tehneen? Varhaisen patristisen aineiston katolis-ortodoksinen reseptio. – Diakonian tutkimus 2/2016. 140–163.
9. Uskon koetinkivi. Suomalaisen ortodoksisen diakoniatyön teologia siinä toimivien käsityksissä. – Diakonian tutkimus 3/2015. 273–306.
10. Arkkipiispa Paavalin eukaristinen ajattelu ja praksis. – Teologinen aikakauskirja 5-6/2015. 453–466.
11. Church and Private Religion in 7th Century Byzantium. Analysis of the Canons of the Quinisext Council, Constantinople 691. – Tidsskrift for kirke, religion og samfunn, Hefte 2/2004. 137–152.

A3. Kirjan tai muun kokoomateoksen osa / Book section

12. To Know Each Other through Unknowable God. Reflections on apophatism/kataphatism in Orthodox-Lutheran bilateral dialogue. – *Darkness and Light*. Ed. Antti Raunio. Schriften der Luther-Agricola-Gesellschaft. Helsinki. [forthcoming 2019]
13. Kristuksen kohtaamisen juhlat. Kristuksen syntymän ja kasteen teemat Gregorios Teologin homilioissa 38 ja 39. – *Kirkkoisät puhetaitureina*. Ed. Anni-Maria Laato. Patristinen seura. Helsinki. [forthcoming 2019]
14. ”Omasanainen ortodoksihenkinen rukouskirja”. Kreikkalaiskatolisen koulun hartauskirjan (1938) synty ja sisältö. – *Filosofina historiassa*. Juhlakirja professori Matti Kotirannan täyttäessä 60 vuotta 9. marraskuuta 2018. Ed. Ilkka Huhta & Teuvo Laitila. *Studia missiologica et oecumenica Fennica* N:o 62. Luther-Agricola seura. Helsinki 2018. 186–213.
15. Raising a Christian or an Orthodox Christian? Parents' experience of their ecumenical reality and minority status in religious upbringing of Finnish Orthodox children and youth. – *New international studies on religions and dialogue in education*. Ed. Martin Ubani. *Research on Religious and Spiritual Education* Vol. 12. Waxmann. Münster 2018. 13–30.
16. Oppi Pyhästä Hengestä Gregorios Teologin Puheessa 31. – *Pyhä Henki varhaiskristillisessä teologiassa*. Ed. Jussi Junni. *Studia Patristica Fennica* 3. Helsinki 2015. 131–146.
17. Mixed marriages. Canonical and pastoral views on marriage between an Orthodox and a Non-Orthodox Christian. – *Orthodoxy and Ecumenism. A Handbook for Theological Education*. Eds. Thomas FitzGerald, Cyril Hovorun, Pantelis Kalaitzidis & Aikaterini Pekridou. Published by Volos Academy Publications in cooperation with WCC Publications and Regnum Books International. Volos 2014. 801–808.
18. Liturginen ruumis. Pohdintoja kehollisuudesta Maksimos Tunnustajan Mystagogian äärellä. – *Ruumiillisuus varhaiskristillisessä teologiassa*. Ed. Jussi Junni. *Studia Patristica Fennica* 1. Helsinki 2014. 169–181.
19. Demonit ja enkelielämä. Varhaisten erämaakilvoittelijoiden kokemus demonien toiminnasta. – *Paholainen, noituus ja magia – kristinuskon kääntöpuoli. Pahuuden kuvasto vanhassa maailmassa*. Ed. Sari Katajala-Peltomaa & Raisa Maria Toivo. *Tietolipas* 203. Helsinki 2004. 34–77.

B1. Kirjoitus tieteellisessä aikakauslehdessä / Writing in scientific journal

20. Kanonit ja tasa-arvo. – *Ortodoksia* 56 (2016). 177–188.
21. Ortodoksisen uskontokasvatuksen tutkimuskenttä. – *Kasvatus & Aika* 2/2015.
22. Pekka Metso & Mikael Sundkvist, *Millaista ekklesiologiaa "...ja kaikkia kristittyjä" -lisäys edustaa? Suuren saaton muistelun suomalainen käytäntö*. – *Ortodoksia* 54 (2015). 121–134.
23. Ajankohtainen puheenvuoro 1300-vuoden takaa. Timo Vasko, Johannes Damaskolainen kristinuskon ja islamin välisessä vuoropuhelussa 700-luvulla. – *Suomen kirkkohistoriallisen seuran vuosikirja* 2014. 175–176. [bookreview]

24. Timo Anttila & Pekka Metso, Ortodoksisten kirkkojen ja orientaalistien ortodoksisten kirkkojen eron ja yhteyden historiaa. – Ortodoksia 53 (2013). 8–32
25. Viisi ortodoksista keskiaikaista rukousta. Arator 2011. 67 s. – Agricola. Suomen historiaverkko, 25.8.2011 [*bookreview*]
26. Jumalan kohtaaminen todellisuuskäsityksen murroksena. Mystinen kokemus Simeon Uuden Teologin Jumalallisen rakkauden hymneissä. – Ortodoksia 51 (2010). 89–114.
27. Ordained Women in the Early Church. A Documentary History. Edited and translated by Kevin Madigan and Carilyn Osiek. The Johns Hopkins University Press. Baltimore & London 2005. 220 s. – Teologinen Aikakauskirja 5/2006. 505–506. [*bookreview*]
28. Todellisen läsnäolon ja liturgisen symboliikan suhde Nikolaos Kabasilaan ehtoollisteologiassa. – Ortodoksia 48 (1999). 21–52.

B3. Kirjan tai muun kokoomateoksen osa / Contribution to book and other compilations

29. Liturgiakommentaarit. Kirjallisuutta bysanttilaisen maailmankuvan ytimeistä. – Tuhannen vuoden kirjavuori. Ed. Pia Houni & Kalle Knaapi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. [*forthcoming 2019*]
30. Den ortodoxa kristendom. – De många religionernas och åskådningarnas Finland. Red. Illman Ruth, Ketola Kimmo, Latvio Riitta, Sohlberg Jussi. Kyrkans forskningscentralers webbpublikationer 51. Tampere 2017. 24–36.
31. Ortodoksisuus. – Monien uskontojen ja katsomusten Suomi. Ed. Ruth Illman, Kimmo Ketola, Riitta Lavio & Jussi Sohlberg. Kirkon tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja 48. Tampere 2017. 23–34.
32. Uskonnollisen sosialisointiprosessit ortodoksissa lapsiperheissä. – Uskonto lapsuuden kulttuureissa. Ed. Martin Ubani, Salla Poulter & Arto Kallioniemi. Lasten Keskus. Helsinki 2015. 229–265.
33. Kyrillos Jerusalemlaisen katekeettiset opetuspuheet. – Kirkkoisä Kyrillos, Jerusalemin uskontunnustus. Kyrillos Jerusalemlaisen katekeesit. Suom. Johannes Seppälä. Helsinki 2013. 7–44.
34. How to approach the Incomprehensible? Perspectives to the question of the presence of God – Flumen saxosum sonans. Studia in honorem Gunnar af Hällström. Red. Marjo Ahlqvist, Anni Maria Laato & Mikael Lindfelt. Åbo 2010. 157–173.
35. Oikodomia ja diakonia. Diakonia kirkon rakentumisessa Paulos Mar Gregorioksen mukaan. – Anno Domini 2009. Diakoniatieteen vuosikirja. Ed. M. Lahtinen, T. Pohjolainen & T. Toikkanen. Lahti 2009. 182–207.
36. Pienen saaton symboliikka Nikolaos Kabilaksen mukaan. – Veisuin ylistäkää. Juhlakirja Hilka Seppälän täyttäessä 60 vuotta. Ed. Jarmo Hakkarainen, Pekka Metso & Ville Kiiveri. Ortodoksisen teologian julkaisuja N:o 32. Joensuu 2003. 267–275.

37. Patriarkka Sofronioksen pyhän liturgian selitys. – ERGA 2001. Joensuun yliopiston ortodoksisen teologian vuosikirja. Ortodoksisen teologian julkaisuja, N:o 31. Ed. Pekka Metso. Joensuu 2002. 113–125.
38. Franciscus Assisilainen ja Nikolaos Kabasilaan hesykastinen hengellisyys. – ERGA 1999. Joensuun yliopiston ortodoksisen teologian vuosikirja. Ortodoksisen teologian julkaisuja, N:o 27. Ed. Jarmo Hakkarainen. Joensuu 2000. 114–147.

B4. Artikkelit konferenssijulkaisussa / Article in conference proceedings

39. Local Church and Local Solutions. A Finnish Orthodox Reflection. – Just Do It?! Recognition and Reception in Ecumenical Relations. Ed. Dagmar Heller & Minna Hietämäki. Evangelische verlagsanstalt 2018. 159–167.
40. Reforming Eucharistic practices; reshaping tradition. Partaking in the sacraments of the Eucharist and confession in the Orthodox Church of Finland since 1970. – Comuniune euharistica si traire filocalica. Collectia Episteme 18. Eds. Ion Vicovan, Paul-Cezar Hârlaoanu, Emilian-Justian Roman. Doxologia. Iasi 2015. 216–241.
41. A Theological and Practical Overview of the Folk Church. – The Two Folk Churches in Finland. The 12th Finnish Lutheran-Orthodox Theological Discussions 2014. Ed. Tomi Karttunen. Publications of the Evangelical Lutheran Church of Finland: The Church and Action. National Church Council, Department of International Relations: Helsinki 2015. 54–76.
42. The Languages of Faith. How Does the Church Relate to Modern Man? – From Oulu to Järvenpää. The Finnish Lutheran-Orthodox Theological Discussions from 2001 to 2012. Ed. Tomi Karttunen. Publications of the Evangelical Lutheran Church of Finland: The Church and Action. National Church Council, Department of International Relations: Helsinki 2014. 149–165.
43. Evaluation on the Dialogue between the Evangelical Lutheran Church of Finland and the Orthodox Church of Finland. – Reseptio 1/2009. 191–203.
44. The Spirit of Modern Orthodox Theology: Perspectives Suggested by Research on Nicholas Cabasilas. – Orthodox Tradition and the 21st Century. Experiences of the Past, Realities of Today, Challenges of Tomorrow. Ed. Grant S. White; Teuvo Laitila; Antti Suvanto. Joensuun yliopiston teologisia julkaisuja 40. Joensuu 2007. 110–116.
45. Church music singing through the eyes of a theologian. – The Traditions of Orthodox Music. Proceedings of the First International Conference on Orthodox Church Music, University of Joensuu, Finland 13-19 June 2005. Publications of the International Society of Orthodox Church Music N:o 1/ Publications of Orthodox Theology at the University of Joensuu N:o 38. Joensuu 2007. 345–350.

C2. Toimitettu kirja / Edited book

46. Kirkkotiedon kirja. Ekumeeninen johdatus kirkkojen oppiin ja elämään. Ed. Pekka Metso & Esko Ryökäs. Helsinki 2005.
47. Veisuin ylistäkää. Juhlakirja Hilka Seppälän täyttäessä 60 vuotta. Ed. Jarmo Hakkarainen, Pekka Metso & Ville Kiiveri. Ortodoksisen teologian julkaisu N:o 32. Joensuu 2003.
48. ERGA 2001. Joensuun yliopiston ortodoksisen teologian vuosikirja. Ortodoksisen teologian julkaisu, N:o 31. Ed. Pekka Metso. Joensuu 2002.

D1 Artikkelit ammattilehdessä / Article in professional journal

49. Keisari Teofiloksen kääntymysihme. Keisarinna Teodoran elämäkerta ikonien vastustajan rehabilitoinnista ja naisten aktiivisuudesta kertovana lähteenä. – Ikonimaalari 1/2018. 42–47.
50. Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon dialogi vuodesta 1989 nykyyhetkeen. Ekumeeninen konteksti, dialogin arvio ja tulevaisuudennäkymät. – Reseptio 2/2016. 69–90.
51. Konstantinopolin kunnia-aseman merkitys ortodoksiselle kirkolle ja ekumeenisesti. – Reseptio 1/2015. 50–55.
52. Pekka Metso & Juha Riikonen, Arkipiispa Paavali kirjallisissa muotokuvissa ja tutkimuksessa. – Ikonimaalari 1/2015. 82–87.
53. Kansankirkko teologisena ja käytännöllisenä kysymyksenä. – Reseptio 2/2014. 52–67.
54. Elämää tuottava kuolema. Kuoleman teema Jumalansynnyttäjän kuolonuneeen nukkumisen juhlassa. – Ikonimaalari 2/2014. 16–25.
55. Makrina. Pyhä neitsyyleski. – Ikonimaalari 1/2010. 30–33.
56. Uskon kielet. Miten kirkko kohtaa nykyihmisen? – Reseptio 2/2009. 43–56.
57. Evaluation on the Dialogue between the Evangelical Lutheran Church of Finland and the Orthodox Church of Finland. – Reseptio 1/2009. 191–203.

D2. Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa / Article in professional hand or guide book

58. Kastamalla ja opettamalla minun opetuslapsikseni. – Seisokaamme hyvin. Ortodoksisen kirkon aikuiskasvatuksen oheismateriaali. Ed. Risto Aikonen & Sirpa Okulov. Kuopio 2013. 11–28.

59. Kirkkoisät omaisensa menettäneiden lohduttajina. – Kolmiaurinkoista valoa kohti. Valamon kansanopiston juhlaKirja. Ed. Hannu Pöyhönen. Heinävesi 2006. 419–447.
60. Ortodoksinen kirkko ja orientaaliset ortodoksiset kirkot. – Kirkkotiedon kirja. Ekumeeninen johdatus kirkkojen oppiin ja elämään. Ed. Pekka Metso & Esko Ryökäs. Helsinki 2005. 97–149.
61. Pekka Metso & Esko Ryökäs, Kirkkotiedon suuntaviivoja. – Kirkkotiedon kirja. Ekumeeninen johdatus kirkkojen oppiin ja elämään. Ed. Pekka Metso & Esko Ryökäs. Helsinki 2005. 11–30.
62. Idän kirkon hengellisyys. – Spiritualiteetin käsikirja. Ed. Seppo Häyrynen, Heikki Kotila & Osmo Vatanen. Helsinki 2003. 27–48.

D4. Julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti / Published development report

63. Pekka Metso & Petri Nykänen, Yrityksestä tyrintään. Ortodoksisen teologian laitoksen opetuksen suunnittelun kehittämishanke. – Kehittämishankkeista pysyviksi käytännöiksi. Yliopisto-opettajan pedagogisten perusopintojen ”Opetuksen ja opettajuuden kehittämishankkeiden” satoa 2003–2004. Kasvatustieteiden tiedekunnan selosteita, N:o 92. Ed. Matti Meriläinen. Joensuu 2005. 214–226.

E1. Yleistajuinen artikkeli / Popular articles

64. Pyhä Henki - elämänantaja ja pyhittäjä. – Kupoli 1/2018. 4–5.
65. Ortodoksina ekumenian mallimaassa. – Aamun Koitto 1/2017. 4–7.
66. Herkkää kuin peuran vasan synnyttäminen. Opetus synnintunnuksesta Nikodemos Athosvuorelaisen Eksomologetarionissa. – Hehkuva Hiillos 70 (2013). 2–7.
67. Kristilliseen elämään astuminen varhaiskirkossa pyhän Kyrillos Jerusalemlaisen kasteopetuksen valossa. – Hehkuva Hiillos, vuosikirja 2011. 15–27.
68. Basileios Suuri (k. 379). Elämä ja opetuksia siitä mitä on olla kristitty. – Artikkelit Hiljaisuuden ystävät ry:n nettisivulla <http://www.hiljaisuudenystavat.fi/>, 2011.
69. Ehtoolliselle valmistautuminen Nikolaos Kabasilaksen mukaan. – Hehkuva hiillos 2010. 19–26.
70. Henki on Jumala. Oppi Pyhästä Hengestä Gregorios Teologin puheessa 31. – Hehkuva Hiillos, vuosikirja 2009. 20-28.
71. Maailma kirkossa. – Analogi 6/2009. 14-15.
72. Gregorios Nyssalaisen selitys Herran rukouksesta. – Etsijä 1/2009. 20-23.
73. Patristinen perinne ortodoksisen kirkon näkökulmasta. – Etsijä 1/2005. 34-41.
74. Mitä on ortodoksinen teologia? Ortodoksinen teologia yliopistossa. – Logos 1/2004, 8-9.

75. Kristinuskon ja modernin kohtaaminen Hannah Arendtin filosofian näkökulmasta. – Logos 3/2002, 4-7.
76. Onko liturginen uudistus vielä hengissä? – Logos 2/2001. 4-7.
77. Paastoamisen vaikeus oman aikamme maailmassa. – Pyhä Kosmas 1-2/2001. 30-34.
78. Unien maailman lainalaisuuksia. Johdatus Pavel Florenskyn uniteoriaan. – Tosionline 1/2000.
79. Serbian kirkon tulevaisuudesta päätetään nyt. – Logos 5/2000. 10-11.
80. Luterilaisuus vetää venäläisiä. – Logos 4/2000. 8-10.
81. Karjalaisuus, kääntymisen ja ortodoksisuus. – Logos 2/2000. 4-6.
82. Pekka Metso & Timo Anttila, Paulos Mar Gregorios. Vapauden ja dialogin teologi. – Logos 1/2000. 24.
83. Nikolaos Kabasilaan eukaristiakeskeinen ajattelu. – Ortodoksinen kulttuuri 5/1999. 128-131.
84. Armenian kirkon aarteita Helsingissä. – Ortodoksiviesti 10/1998. 2-3.
85. Paholainen Bysantissa. – Logos 3/1998. 12-16.
86. Kohti uutta ja suurta ekumeenista kirkolliskokousta. – Logos 2/1998. 8-11.
87. Taivas ja helvetti vai jotain siltä väliltä? – Logos 2/1998. 23-26.
88. Pyhiinvaelluksen taustaa. – Logos 1/1998. 4-7.
89. Luostarimatkaileijan päiväkirja 420-luvulta. – Logos 1/1998. 22-25.
90. Armenian apostolinen kirkko. Kristityt tuskien taipaleella. – Aamun koitto 17/1997. 4-10.
91. Lähetysteema ortodoksisessa jumalanpalveluksessa. – Näköala - Utsikt 1/1997. 16-18.
92. Ortodoksinen lähetystyö Keniassa. – Logos 1/1997. 14-17.
93. Maailmassa ja Kirkossa. Ihmisen ja Jumalan sekä kristittyjen kohtaamisen problematiikkaa. – Logos 4/1996. 8-11.
94. Jumalan vanhurskauttava ihminen. Luterilaisten ja roomalaiskatolilaisten yhteinen näkemys. – Logos 4/1996. 31-32.
95. Ortodoksinen usko käytännön terapiana. Piispa Hierotheos Vlachoksen patristisen psykoterapian perusteet. – Logos 3/1996. 14-16.
96. Mikä on se, joka on aina ollut olemassa? Kristillisen uusplatonismin pohdintaa. – Logos 2/1996. 10-13.

97. Kierkegaard. Rakastamisen velvollisuus ja vaikeus. – Logos 2/1996. 17-19.
98. Kutsu sisäistettyyn askeesiin. – Logos 1/1996. 4-7.
99. Katumuksen sakramentti. – Logos 4/1995. 7-10.
100. Teologinen tieto pyhän Simeon Uusteologin ajattelussa. – Logos 2/1995. 10-13.
101. (Pekka Metso ja Timo Anttila,) Kultasuu ja juutalaiset. – Logos 3-4/1994. 23-26.
102. Köyhyys Hengessä. – Logos 4/1993. 14-15.

G3 Monografiaväitöskirja / Doctoral Thesis, monography

103. Divine Presence in the Eucharistic Theology of Nicholas Cabasilas. Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in Education, Humanities, and Theology, No. 2. Joensuu 2010.